

NAJAAR
2025

Studium Generale

Zet aan tot denken.

Universiteit
Utrecht

Welkom bij Studium Generale

Bij ons gaan wetenschappers, studenten en andere nieuwsgierige bezoekers met elkaar in gesprek, op zoek naar antwoorden, nieuwe vragen en perspectieven. In lezingen, talkshows en artikelen koppelen we wetenschap aan actuele maatschappelijke vraagstukken. We gaan voorbij de grenzen van disciplines en de waan van de dag. Toegang is gratis.

KOM JE OOK?

We hopen je in de zaal te ontmoeten dit najaar. Soms heb je daar een (gratis) ticket voor nodig. Check onze website voor de laatste informatie en reserveerlinks. Vanuit huis meekijken en -praten kan altijd, via de livestream. Door je aan te melden voor de nieuwsbrief of ons te volgen op social media, loop je eventuele wijzigingen nooit mis.

Postadres

Lange Nieuwstraat 106
3512 PN Utrecht

Contact

www.sg.uu.nl
info@sg.uu.nl

Programmalocaties

Zie sg.uu.nl/contact/locaties

sg.uu.nl/subscribe

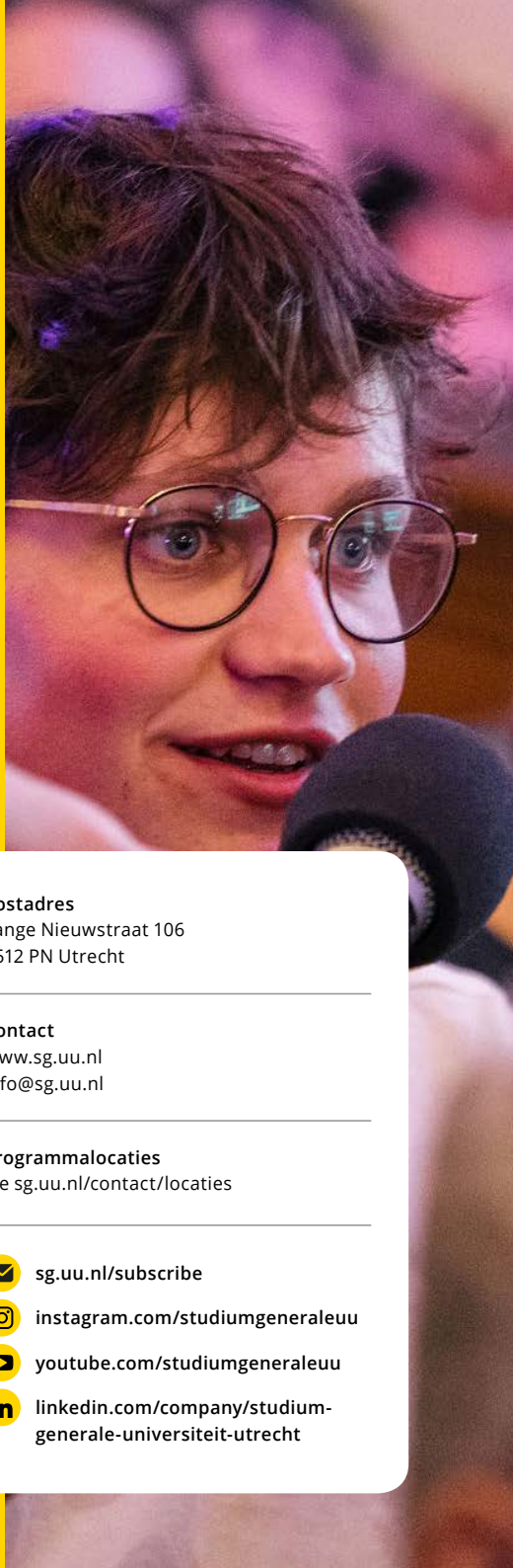
[instagram.com/studiumgeneraleuu](https://www.instagram.com/studiumgeneraleuu)

[youtube.com/studiumgeneraleuu](https://www.youtube.com/studiumgeneraleuu)

[linkedin.com/company/studium-generale-universiteit-utrecht](https://www.linkedin.com/company/studium-generale-universiteit-utrecht)

En nu?

Voorwoord

Het rommelt. In Nederland en in de wereld. Het kabinet viel, verkiezingen komen eraan. Trump stort vriend en vijand in een permanente staat van onzekerheid. En ondertussen zijn we zo verdeeld dat het draagvlak voor ingrijpende, maar broodnodige verandering ontbreekt. De grond onder ons schuift en drijft ons uiteen. En nu?

Bij Studium Generale zoeken we dit najaar niet naar geruststelling. We omarmen de verwarring en richten ons op fenomenen waar we (nog) geen grip op krijgen. Wat zijn de geopolitieke gevolgen van Trumps tweede termijn? Waarom raken jonge jongens in de ban van de *manosphere*? En hoe komt het dat artsen met sommige medische aandoeningen geen raad weten?

Verder op het programma: de mysterieuze wereld van dromen, de toekomst van oorlogsvoering en de schimmige rol die techmiljardairs daarin spelen, de hoge verwachtingen rondom microbiom-onderzoek, en het maatschappelijke taboe van gewenste kinderloosheid.

Zoals altijd met wetenschappers, schrijvers, denkers en doeners die je helpen om met een nieuwe blik te kijken, en misschien ook wel om andere keuzes te maken. Denk, twijfel en onderzoek met ons mee.

Tot snel!

Jessie Waalwijk
Programmamanager

Programmateam

Jessie
Waalwijk

Els
Aarts

Hilke
Grootelaar

Nienke
de Haan

Erwin
Maas

Laura
Mol

Tessa
de Vries

🕒 20.00–21.30 uur

Het onbegrepen lichaam

Wat de medische wetenschap (nog) niet kan verklaren

Van chronische pijn tot post-COVID: honderdduizenden Nederlanders kampen met klachten waar artsen geen antwoord op hebben. Dit leidt tot veel leed en frustratie. Patiënten stuiten op onbegrip in de spreekkamer, maar ook op werk en in hun relaties. Hoe komt het dat we sommige aandoeningen niet begrijpen? Waar zitten de blinde vlekken in het medische onderzoek? En hoe kunnen we patiënten met onverklaarbare klachten helpen?

In deze reeks gaan we met wetenschappers en medisch specialisten in gesprek over ongelijkheid in de zorg, de brein-darm-as, het immuunsysteem en post-COVID.

03 SEP

Blinde vlekken in de zorg

Lange tijd was het witte mannenlichaam de norm in medisch onderzoek. Daardoor worden ziektes van vrouwen en mensen van kleur minder goed begrepen. Hoe werken die blinde vlekken door in de spreekkamer? Historicus **Hieke Huistra** (UU), kinderarts in opleiding **Sara Sahba** en literatuurwetenschapper **Meghan Milota** (beiden UMC Utrecht) over hoe we voorkomen dat sommige patiënten betere zorg krijgen dan anderen.

📍 ACADEMIEGEBOUW / Aula

24 SEP

Goede bacteriën, goede gezondheid?

Eczeem, astma en zelfs depressie. Er lijkt steeds meer bewijs te zijn dat onze darmflora er iets mee te maken heeft. Wat weten we over de miljarden microben die in en op ons lijf leven? Staat een gezond microbioom gelijk aan een gezond lichaam? En moeten we met z'n allen aan de probiotica? Met microbioloog **Marcel de Zoete**, arts-epidemioloog **Janneke van de Wijgert** (beiden UMC Utrecht) en psychiater **Anja Lok** (Amsterdam UMC).

📍 ACADEMIEGEBOUW / Aula

15 OKT

Waar komen auto-immuunziektes vandaan?

Auto-immuunziektes, zoals MS, lupus, psoriasis en reuma, komen veel meer voor dan vroeger. Onderzoekers tasten in het duister over de oorzaken, maar vermoeden dat omgevingsfactoren een rol spelen. Komt het door ongezond eten, leven we té hygiënisch of ligt het aan vervuilde stoffen? Met internist **Helen Leavis** (UMC Utrecht) en immuno-farmacoloog **Astrid Hogenkamp** (UU).

📍 TIVOLIVREDENBURG / Hertz

31 OKT

Wat je moet weten over post-COVID

Tijdens de pandemie werd al snel duidelijk dat een corona-infectie tot langdurige, heftige klachten kon leiden. Vijfeneenhalf jaar na het eerste Nederlandse coronageval komen er nog elke dag nieuwe post-COVID patiënten bij. Wat weten we over de ziekte? En waarom is behandelen zo moeilijk? Medisch bioloog **Niels Eijkelkamp** (UMC Utrecht) en klinisch epidemioloog **Anske van der Bom** (LUMC) leggen uit.

📍 TIVOLIVREDENBURG / Hertz

🕒 20.00–21.30 uur

📍 BIBLIOTHEEK NEUDE / Theaterzaal

Wat een vrouw allemaal (niet) mag zijn

Vastgeroeste vrouwbeelden ontleed

Vrouwen zijn bescheiden. Vrouwen zijn zorgzaam. En vrouwen krijgen kinderen. Toch? We hebben inmiddels vier feministische golven gehad en nog steeds strijden vrouwen tegen hardnekkige vooroordelen en dwingende maatschappelijke verwachtingen. Tegelijkertijd zet de *tradwife*-trend tientallen jaren emancipatie onder druk. Waarom is de beeldvorming over wat een vrouw is en mag zijn zo hardnekkig? En wat kunnen we ertegen doen?

In samenwerking met deBuren, Vlaams-Nederlands huis voor cultuur en debat

Hoe kunnen vrouwen meer ruimte innemen?

Wees bescheiden, dienstbaar, en vooral niet te veel. Menig vrouw voelt zich nog steeds ongemakkelijk bij het innemen van ruimte, letterlijk én figuurlijk. Vrouwen die het toch doen, worden dikwijls mikpunt van vrouwenhaat, seksisme en racisme. Met socioloog **Christien Brinkgreve**, psycholoog **Liesbeth Woertman** en antropoloog **Gloria Wekker** (alle drie UU) bespreken we wat het betekent om je plek op te eisen, in relaties en in de maatschappij.

10
SEP

Kinderloos of kindervrij?

Het aantal vrouwen dat bewust kinderloos is, groeit. Ze stuiten regelmatig op kritiek of medelijden, want de maatschappelijke verwachting om kinderen te krijgen is nog steeds hoog. Waarom hebben sommige vrouwen geen kinderwens? Met socioloog **Nola Cammu** (TilburgU), historica **Noëmi Willemen** (UCLouvain) en filosoof **Suzanne Roes** (UAntwerpen) praten we over moederschap als persoonlijke én politieke kwestie.

22
OKT

Woede als feministisch wapen

De loonkloof, seksuele intimidatie, en het glazen plafond. Vrouwen hebben genoeg redenen om boos te zijn. Toch worden boze vrouwen vaak niet serieus genomen. Ze zouden hysterisch of irrationeel zijn. Waarom vinden we dat boosheid beter past bij mannen? En wat is de waarde van feministische woede? Met pedagogoog **Joyce Endendijk** (UU) en filosoof **Sigrid Wallaert** (UGent).

26
NOV

🕒 20.00–21.30 uur

📍 TIVOLIVREDENBURG / Cloud Nine

De Futuristen

Denk mee over morgen

Onze afhankelijkheid van Big Tech groeit. En dat voelt steeds ongemakkelijker. Willen we dat oorlogen met de algoritmes en data van Microsoft, Google en Amazon worden uitgevochten? En wat als we gaan geloven dat alleen grote techbedrijven de klimaatcrisis kunnen oplossen?

In de Futuristen onderzoeken theatermakers en wetenschappers samen de toekomst. Een unieke combinatie van interview en theater, waarin muzikanten en schrijvers de visie van een spraakmakende gast in één dag vertalen naar een voorstelling. Verser kan niet!

In samenwerking met het Nieuw Utrechts Toneel en mede mogelijk gemaakt door het Descartes Centre (UU)

16 SEP

Hoe Big Tech zich in oorlogen mengt

In rap tempo verandert AI hoe oorlogen gevoerd worden. Met algoritmes die enorme hoeveelheden data verwerken kunnen legers sneller en meer doelwitten selecteren. Daarvoor werken ze samen met grote techbedrijven, zoals Microsoft, Google en Palantir. Kunnen we op het slagveld wel vertrouwen op AI-systemen? En wat zijn de risico's van de verstrengeling tussen Big Tech en defensie? Met politicoloog **Lauren Gould** (UU).

18 NOV

De klimaatcrisis als verdienmodel

Van energie slurpende datacentra tot zeldzame grondstoffen: de milieu-impact van Big Tech is groot. Toch profileert Silicon Valley zich juist als oplossing voor de klimaatcrisis. Met behulp van AI en bergen data kunnen we de aarde leefbaar houden, is hun overtuiging. En als het misgaat, dan gaan we toch wonen en werken op de maan? Met mediawetenschapper **Rianne Riemens** (UU) onderzoeken we hoe Big Tech de klimaatcrisis als verdienmodel gebruikt.

Science Café Utrecht

De talkshow met échte experts

Waarom dromen we? Hoe raken jongeren online geradicaliseerd? En wie kun je nog geloven als het om voeding gaat? In het Science Café zoeken we samen met wetenschappers naar antwoorden.

18 SEP

Dromen

De postbode verschijnt als spits in je hockeyteam, of je vliegt met je hamster naar Mars: 's nachts draait onze verbeelding op volle toeren. Nutteloos? Of proberen onze hersenen ons iets te vertellen? Waarom dromen we, wat betekenen ze en hoe onderzoek je een droom? Met filosoof **Paul Ziche** (UU), neurowetenschapper **Christa van der Heijden** (UvA) en klinisch psycholoog **Annette van Schagen** (ARQ Centrum '45).

📍 TIVOLIVREDENBURG / Hertz

🕒 20.00–21.30 uur

09 OKT

Geradicaliseerd door het algoritme

De populaire tv-serie 'Adolescence' maakte pijnlijk duidelijk dat veel jongeren al scrollend met extreem gedachtengoed worden geconfronteerd. Het algoritme leidt ze van memes naar nazi-fora, van skincare-routines naar *tradwives*, en van vechtfilmpjes naar drugsdealers. Moeten we ingrijpen? En hoe dan? Met criminoloog **Evelien Hoebe**n, dataonderzoeker **Joris Veerbeek** en jeugd- en media-onderzoeker **Helen Vossen** (alle drie UU).

📍 PARNASSOS / Theaterzaal

🕒 20.00–21.30 uur

27 OKT

Voedingshypes

Wie gezond wil eten raakt makkelijk verwaald in de jungle aan adviezen. Zo zou je met extra proteïnen meer spiermassa kweken en word je van ultrabewerkt voedsel ziek. Wat klopt er eigenlijk van en hoe weet je dat? Voedingsexpert **Prescilla Jeurink** (UU) ontcracht voedingsmythes, wetenschapsfilosoof **Stefan Gaillard** (UU) ontleedt hoe misinformatie zich verspreidt en hoe de wetenschap hier soms zelf aan bijdraagt.

📍 DE HONDEKOP

🔗 Interview en gesprek met speciaal samengesteld driegangendiner

🕒 Inloop vanaf 18.00 uur, start om 18.30 uur, einde 21.30 uur

🔗 Kosten: €34,50
(€26,00 voor studenten)
Reserveren via sg.uu.nl

Anatomie van een val

Zoals in de Netflix-hitserie 'Adolescence' raken sommige jongeren verstrikt in een algoritme-fuik van extremistische filmpjes. Gewelddadige, vrouwonvriendelijke content op het internet is niet nieuw, weet programmamaker Laura Mol, die in de jaren 90 haar eerste stappen op het internet zette. Wat is er veranderd?

Door
Laura Mol

Je weet dat je oud wordt als je een verhaal wil beginnen met 'vroeger toen ik jong was'. Maar goed, vroeger toen ik echt jong was bestond het internet nog niet. Ik ben een millennial (bouwjaar 1986) en maakte de geboorte van de mobiele telefoon en het internet mee. Op de middelbare school had ik een onverwoestbare Nokia om mee te sms'en en te *snaken* en thuis hadden we een inbelverbinding op een vaste computer. De eerste website die ik intypte was die van Ilse de Lange, omdat ze net een nieuwe cd uit had. Heel braaf.

Al snel werd het minder braaf: illegaal media downloaden via Napster of Limewire. Tweeënhalf uur wachten op een remix van Eminem. Daarna vond ik via klasgenoten de donkerdere kromten van het internet. Rotten.com had de tagline 'when hell is full, the death will walk the earth – pure evil since 1996'. De website stond vol met expliciet materiaal van martelingen, moorden en motorongelukken. Dagenlang konden mijn vrienden en ik daar rondwalen. Ik denk dat het mijn eerste val in een radicaal 'konijnenhol' is geweest, een online fuik van informatie, foto's en filmpjes waar je je volledig in verliest.

DE 'MANOSPHERE'

We zijn inmiddels 25 jaar verder en konijnenholen zijn er nog altijd ten overvloede.

Een voorbeeld: je vraagt je af hoe het ook alweer zat met die reusachtige beelden op Paaseiland. Je begint te googelen, neemt een verkeerde afslag en voor je het weet kijk je een documentaire over een mysterieuze kietelcompetitie. Vervolgens lees je over rare fetisjen op obscure sites, waar je pop-up blocker overuren draait. Vaak kies je er niet uit eigen wil voor, maar duwen de algoritmen van Big Tech je zo'n digitaal dwaalgal in.

In 2019 publiceerde *The New York Times* het verhaal 'The Making of a YouTube Radical'. Journalisten reconstrueerden minutieus hoe tiener Caleb Cain, gestopt met school en op zoek naar zichzelf, werd meegetrokken in een extreemrechts universum. Op YouTube keek Cain duizenden video's vol complotten, vrouwenhaat en racisme. Ook het hoofdpersonage uit de Netflix-hit 'Adolescence' uit 2025, inmiddels door meer dan 100 miljoen mensen bekeken, lijkt in een misogyn konijnenhol gevallen. De 13-jarige Jamie wordt ervan beschuldigd een meisje uit zijn klas te hebben vermoord, een daad waarvoor hij online inspiratie zou hebben gevonden. De serie leidde in veel landen tot paniek bij scholen en ouders over het socialemediagebruik van tieners en vooral jongens. Wat kijken zij online?

Joris Veerbeek, dataonderzoeker bij de Utrecht Data School (UU), onderzocht de Nederlandse 'manosphere', de online wereld waarin met name jonge jongens radicaliseren in hun opvattingen over mannelijkheid en vrouwen. Samen met journalisten van *De Groene Amsterdammer*

publiceerde hij een artikel, waaruit blijkt hoe snel het algoritme van TikTok een nieuw gebruikersprofiel een konijnenhol in duwt. Binnen vijfhonderd video's zit een tienerjongen al in een fuik van giftige mannelijkheid. Dat bleek toen Veerbeek twaalf robot-accounts door TikTok lieten scrollen met bijzondere interesse in video's over mannelijkheid, zelfdiscipline en traditionele rolpatronen.

Dit is geen op zichzelf staand fenomeen. Een ruime meerderheid van de jongeren geeft aan samenzweringstheorieën (waartoe de *manosphere* ook behoort), rechtsextremistische en gewelddadige content op social media te zien. Afgelopen mei stuurden 1400 artsen,

psychologen en onderzoekers een brandbrief aan het kabinet waarin ze stellen dat kinderen voor hun 14de geen smartphone moeten krijgen en vanaf hun 16de pas op sociale media mogen. Zij sluiten zich aan bij een 'ouderpact' met dezelfde strekking; de teller daarvan staat op dertigduizend ondertekenaars. In juni verscheen de richtlijn 'Gezond schermgebruik', gebaseerd op vragen van opvoeders over hoe kinderen veilig kunnen omgaan met digitale media. Is geheelonthouding de oplossing of juist niet?

TOEN EN NU

Dit najaar ga ik met Joris Veerbeek, criminoloog **Evelien Hoeben** (UU) en jeugd- en mediaonderzoeker **Helen Vossen** (UU) in gesprek over hoe je in een online konijnenhol valt, wie er slachtoffer kunnen worden en of de ophef erover wel gerechtvaardigd is. Dat laatste is belangrijk, want de geschiedenis kent immers genoeg voorbeelden van overtrokken paniek over het mediagebruik van jongeren. Denk aan gewelddadige videogames die massaal zouden aanzetten tot geweld.

Als mijn ouders hadden geweten op wat voor websites ik vroeger rondwaalde zouden ze denk ik ook behoorlijk zijn geschrokken. Toch ben ik er – naar mijn weten – onbeschadigd uitgekomen. Het grootste verschil tussen toen en nu is dat we destijds met een Nokia en een krakkemikkige inbelverbinding maar beperkt toegang hadden tot het internet. De jeugd van nu is nooit meer offline, hun netvlies wordt permanent gebombardeerd met content. Schermtijden van 12 uur dag zijn heel gewoon, alle tijd om in de meest radicale konijnenholen te vallen. Een ander verschil: hun ouders doen er gewoon aan mee. Dus misschien moeten we allemaal aan een cursus valpreventie.

Op 9 oktober gaan we in **Science Café Utrecht** in gesprek over hoe jongeren navigeren in een online wereld van extreme content. Kom je ook? Meer info op pagina 11.

🕒 20.00–21.30 uur

📍 ACADEMIEGEBOUW / Aula

Het kapitalisme voorbij

Over alternatieve sociaaleconomische systemen

Groeiende ongelijkheid, de uitputting van de aarde, en steeds meer macht in handen van een paar miljardairs en multinationals. Het neoliberale kapitalisme loopt tegen haar grenzen aan. De roep om alternatieven is groot, maar zijn ze er wel? In deze serie geven vooraanstaande denkers hun visie op de toekomst. Welke sociaaleconomische alternatieven zijn er voor het kapitalisme? Wat winnen en verliezen we ermee? En hoe komen we daar?

In samenwerking met Visions for the Future (UU)

23 SEP

EN

Can we have prosperity without growth?

Er is leven na het kapitalisme, betoogt econoom **Tim Jackson** (Universiteit van Surrey). Hij pleit voor een *post-growth*-samenleving, waar economische groei niet meer leidend is. Hoe ziet een economie eruit die niet welvaart, maar welzijn als doel heeft? Wat levert het op als we investeren in gezondheid, onderwijs en creativiteit in plaats van vervuilende sectoren? Met ook filosoof **Catarina Moiteiro das Neves** (UU).

03 DEC

EN

From shareholder capitalism to economic democracy

Sinds het neoliberalisme in de jaren 70 de wereld in haar greep kreeg, is de macht van aandeelhouders flink toegenomen. Voor veel bedrijven geldt: winst is belangrijker dan de belangen van werknemers. Volgens socioloog **Isabelle Ferreras** (Universiteit van Louvain-la-Neuve) moet en kan het democratischer. Wat als we werknemers laten meebeslissen over de koers van een bedrijf? Hoe doe je dat? En wat levert het op? Met ook filosoof **Caleb Althorpe** (UU).

26
SEP

🕒 18.30-01.00 uur

📍 TIVOLIVREDENBURG / Alle zalen

BETWETER Festival

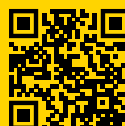
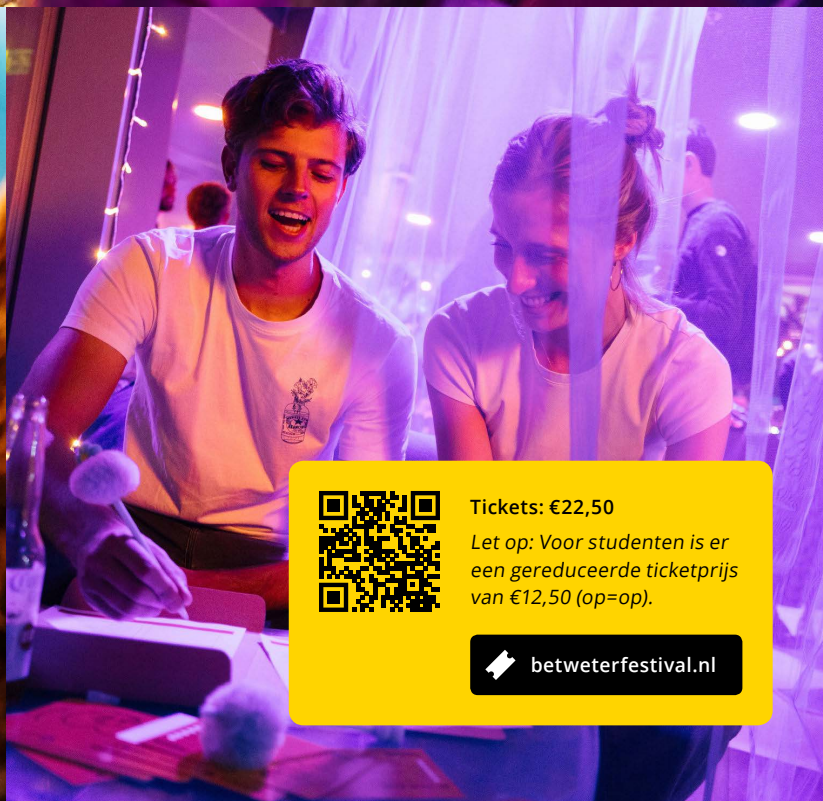
Unieke mix van
wetenschap, kunst,
muziek & film

Het Betweter Festival is er weer! Je jaarlijkse dosis wetenschap en kunst. Iedere zaal, hoek en kier van TivoliVredenburg wordt gevuld met een eigenzinnige mix van talks, interviews, installaties, film, muziek en live wetenschappelijk onderzoek. We zoeken naar houvast in onzekere tijden, vertellen de verhalen achter de feiten en stellen de vragen die ertoe doen.

De eerste namen zijn bekend! Met o.a. historicus **Beatrice de Graaf** (UU) en onderzoeksjournalist **Huib Modderkolk**, comedians **Roel en Jos Maalderink** (Plakshot), rapper **Elmer**, journalist **Simon van Teutem** en bestuurskundige **Scott Douglas** (UU), zangeres **Meral Polat**, internist **Thomas van Sloten** (UMC Utrecht) en rechtswetenschapper **Laureen Hu** (UU). Plus: laat muziek in iedere vezel van je lijf doordringen of test of jij een gevaar bent op de weg.

In samenwerking met UMC Utrecht, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Hogeschool Utrecht en de Universiteit voor Humanistiek

Tickets: €22,50

Let op: Voor studenten is er een gereduceerde ticketprijs van €12,50 (op=op).

betweterfestival.nl

🕒 20.00–21.30 uur

📍 ACADEMIEGEBOUW / Aula

Eigen belang eerst

Een einde aan internationale solidariteit?

Sinds Trump voor de tweede keer de macht greep in de VS, lijkt de wereldorde zoals we die kenden, verleden tijd. Internationale samenwerking en *soft power* hebben plaatsgemaakt voor nationalisme, keiharde machtspolitiek en ieder voor zich. Wat zijn internationale afspraken nog waard als steeds meer landen ze aan hun laars lappen? Welke humanitaire gevolgen heeft de afname van internationale solidariteit? En stort Trump de wereld in een economische crisis?

14 OKT

Trumponomics: wie betaalt de prijs?

Torenhoge importheffingen, de dollar in vrije val, en een '*big beautiful bill*' die de staatschuld tot astronomische hoogte laat stijgen. Trumps economische beleid is grillig, onvoorspelbaar en vol tegenstrijdigheden. Econoom **Jasper Lukkezen** (UU) schept orde in de chaos. Zit er logica achter Trumps handelsoorlog? Hoe afhankelijk is de wereld van de Amerikaanse economie? En wat als de VS haar positie als supermacht verliest?

04 NOV

Ontwikkelingshulp: zinloos of zinvol?

Vrijwel direct na zijn aantreden doekte Trump de Amerikaanse hulporganisatie USAID op. Volgens experts kan het leiden tot miljoenen extra doden, onder wie mensen die geen aidsremmers meer krijgen. Wie springt in het gat dat de VS achterlaat? Hoe zorgen we dat ontwikkelingssteun écht een verschil maakt? En wiens belang dient het eigenlijk? Met onderzoeker ontwikkelingssamenwerking **Dirk-Jan Koch** (EUR) en epidemioloog **Joyce Browne** (UMC Utrecht).

🔗 In samenwerking met Centre for Global Challenges (UU)

01 DEC

EN

Is Trump killing the international rules-based order?

Het deporteren van Venezolanen zonder proces, dreigen met het annexeren van Groenland, en het opzeggen van verdragen zoals het Klimaatakkoord van Parijs. Sinds Trump zowat iedere regel aan z'n laars lapt, lijkt de internationale rechtsorde in een regelrechte crisis beland. Wie zijn daar de verliezers van? En verschilt de Trump-doctrine eigenlijk wel zo veel van zijn voorgangers? Rechtsgeleerde **Alexandra Hofer** (UU) legt uit.

29
OKT

Verkiezings avond

Uitslagen en duiding

Op 29 oktober kiest Nederland voor de tweede keer in twee jaar een nieuwe Tweede Kamer. Van stikstofcrisis tot woningnood: het land snakt naar antwoorden op de grote politieke vraagstukken van dit moment. Maar de verdeeldheid is simpelweg te groot. Gaan deze verkiezingen daar verandering in brengen? Blijft de dominantie van rechts in stand of maakt Nederland een ruk naar links?

Tijdens de verkiezingsavond blikken we in de omloop van de Grote Zaal met wetenschappers terug op de campagne, geven we duiding bij de meest gevoelige thema's, en kijken we vooruit. In de Grote Zaal zelf hoef je als politieke junkie niets te missen van de exitpolls en overwinningsspeeches. Hou de website tivolivredenburg.nl in de gaten voor updates.

Tickets: €5,-

Inclusief gratis drankje

tivolivredenburg.nl

In samenwerking met TivoliVredenburg

Nieuw voor studenten: *SG Academy & Edubadge*

Wil jij als student méér halen uit je tijd aan de universiteit? Met de SG Edubadge en SG Academy daagt Studium Generale je uit om verder te denken, kritisch te reflecteren en actief bij te dragen aan het gesprek tussen wetenschap en samenleving.

SG Edubadge

Denk je graag na over maatschappelijke thema's? Ben je niet bang om verder te kijken dan je eigen vakgebied? En wil je dat graag aan de wereld laten zien? Bezoek dan minimaal vijf SG-events, schrijf over elk daarvan een korte reflectie, en ontvang een digitale Edubadge voor op je CV en LinkedIn. Een mooie manier om je maatschappelijke betrokkenheid zichtbaar te maken, bijvoorbeeld aan je toekomstige werkgever.

Meld je nu aan!

Er zijn dit academisch jaar slechts 25 edubadges beschikbaar.

SG Academy

De SG Academy biedt een uniek kijkje in de keuken van Studium Generale. Onder begeleiding van ervaren programmamakers leer je in drie interactieve sessies wat een goed publieksevenement is en hoe je van idee tot uitvoering komt. Hoe bepaal je het thema? Welk format kies je erbij? En hoe bereik je je publiek? Je werkt aan vaardigheden als storytelling, conceptontwikkeling en publieksgericht schrijven.

De inschrijving voor de tweede lichting is nu geopend!

Agenda

September				
03 SEP WO 20:00	Blinde vlekken in de zorg Met o.a. Hieke Huistra	Academiegebouw		4
10 SEP WO 20:00	Hoe kunnen vrouwen meer ruimte innemen? Met o.a. Christien Brinkgreve	Bibliotheek Neude		6
16 SEP DI 20:00	De Futuristen: Hoe Big Tech zich in oorlogen mengt Met Lauren Gould	TivoliVredenburg		8
18 SEP DO 20:00	Science Café: Dromen Met o.a. Paul Ziche	TivoliVredenburg		10
23 SEP DI 20:00	Can there be prosperity without growth? Met o.a. Tim Jackson	Academiegebouw	EN	14
24 SEP WO 20:00	Goede bacteriën, goede gezondheid? Met o.a. Janneke van de Wijgert	Academiegebouw		4
26 SEP VR 18:30	Betweter Festival Met o.a. Beatrice de Graaf	TivoliVredenburg		16

Oktober				
09 OKT DO 20:00	Science Café: Geradicaliseerd door het algoritme Met o.a. Evelien Hoebe	Parnassos Cultuurcentrum		10
14 OKT DI 20:00	Trumponomics: wie betaalt de prijs? Met Jasper Lukkezen	Academiegebouw		18
15 OKT WO 20:00	Waar komen auto-immuunziektes vandaan? Met o.a. Astrid Hogenkamp	TivoliVredenburg		4
22 OKT WO 20:00	Kinderloos of kindervrij? Met o.a. Nola Cammu	Bibliotheek Neude		6
27 OKT MA 20:00	Science Café: Voedingshypes Met o.a. Prescilla Jeuring	De Hondekop		10
29 OKT N.N.B.	Verkiezingsavond: Uitslagen en duiding Check de site	TivoliVredenburg		20
31 OKT VR 20:00	Wat je moet weten over post-COVID Met o.a. Niels Eijkelkamp	TivoliVredenburg		4

November				
04 NOV DI 20:00	Ontwikkelingshulp: zinloos of zinvol? Met o.a. Joyce Browne	Academiegebouw		18
18 NOV DI 20:00	De Futuristen: De klimaatcrisis als verdienmodel Met Rianne Riems	TivoliVredenburg		8
26 NOV WO 20:00	Woede als feministisch wapen Met o.a. Joyce Endendijk	Bibliotheek Neude		6
27 NOV DO 20:00	Pubquiz Check de site	Parnassos Cultuurcentrum		26

December				
01 DEC MA 20:00	Is Trump killing the international rules-based order? Met Alexandra Hofer	Academiegebouw	EN	18
03 DEC WO 20:00	From shareholder capitalism to economic democracy Met o.a. Isabelle Ferreras	Academiegebouw	EN	14

 Wil je niets missen?

Met deze QR-code zet je alle programma's gemakkelijk in je eigen agenda.

SG Pubquiz

Ben jij nieuwsgierig van aard, dol op weetjes en niet vies van een beetje competitie? Maak je dan klaar om je hersencellen te laten vlammen en kom op donderdag 27 november naar de allereerste SG Pubquiz: een avond vol verrassende vragen, bizarre feiten en een flinke dosis wetenschap met een knipoog.

- Hoe vaak gaan apen vreemd?
- Hoe veel bananen moet je eten om radioactief te worden?
- Kunnen fruitvliegjes masturberen?

Trommel je huisgenoten op, sleep je studievrienden mee of vorm een dreamteam met collega's.

NIEUW

DO 27 NOV

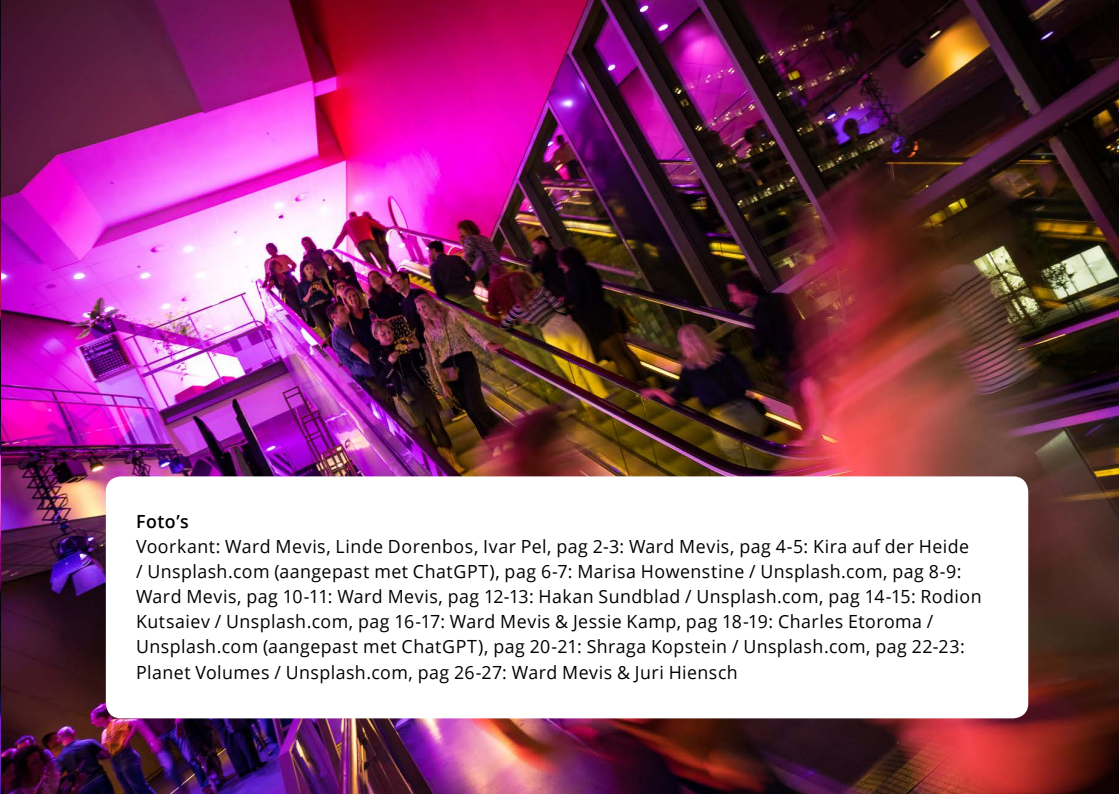
📍 PARNASSOS CULTUURCAFÉ
⚡ Schrijf je nu in

Publicatiedatum
5 augustus 2025

Vormgeving
Frank-Jan van Lunteren

Drukwerk
Canon

Foto's
Voorkant: Ward Mevis, Linde Dorenbos, Ivar Pel, pag 2-3: Ward Mevis, pag 4-5: Kira auf der Heide / Unsplash.com (aangepast met ChatGPT), pag 6-7: Marisa Howenstine / Unsplash.com, pag 8-9: Ward Mevis, pag 10-11: Ward Mevis, pag 12-13: Hakan Sundblad / Unsplash.com, pag 14-15: Rodion Kutsaiev / Unsplash.com, pag 16-17: Ward Mevis & Jessie Kamp, pag 18-19: Charles Etoroma / Unsplash.com (aangepast met ChatGPT), pag 20-21: Shraga Kopstein / Unsplash.com, pag 22-23: Planet Volumes / Unsplash.com, pag 26-27: Ward Mevis & Juri Hiensch

Zorgen **gezonde darmen**
voor een gezond brein?

Hoe verspreidt **toxische**
mannelijkheid zich online?

Dromen we om onze dag te
verwerken?

Gaat Trump de **wereldorde**
voor altijd veranderen?